

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **O. K.**,
státní příslušnost Ukrajina,
t. č. v Zařízení zajištění pro cizinců Vyšní Lhoty, 739 51 Vyšní

Lhoty,
zastoupen: Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem,
sídlem 702 00 Ostrava, Purkyňova 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**,
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 5. 2021 č. j. OAM-63/LE-VL17-VL18-PS-2021, o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě, doplněnou podáním ze dne 24. 6. 2020 se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnuto o jeho zajištění v zařízení pro zajištění cizinců. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 25. 8. 2021.
2. Žalobce namítal, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Dle žalobce vyhodnocení použitelnosti zvláštních opatření zakotvených v § 47 zákona o azylu žalovaným je zavádějící a zjevně nesprávné, bez bližší konkretizace nebo použití zásady individualizace. Žalovaný v napadeném rozhodnutí poukázal jen na skutečnost, že pobývá na území ČR neoprávněně bez víza či jiného povolení k pobytu a v případě návratu do vlasti mu dle názoru žalovaného nic nehrozí. Žalovaný argumentaci ohledně uložení zvláštních opatření zevšeobecnil a jediným důvodem pro jejich nepoužití dle žalovaného bylo, že bude opětovně mařit výkon rozhodnutí a vyhýbat se své povinnosti vycestovat. Žalobce odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku ve věci sp. zn. 5 Azs 20/2016, v němž Nejvyšší správní soud odmítl dosud rozšířenou praxi správních orgánů, podle níž v případě, že cizinec již z území České republiky po pravomocném rozhodnutí o vyhoštění nevycestoval, je fakticky vyloučena možnost uložení zvláštních opatření, a to právě pro rozpor tohoto názoru a praxe s návratovou směrnicí Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU. Napadené rozhodnutí se zjevně nedostatečně vypořádává se specifiky jeho případu, což má za následek nepřezkoumatelnost rozhodnutí.
3. Žalobce dále uvedl, že od začátku zadržení s policií spolupracoval a všechny údaje sdělil pravdivě. Jelikož je žadatelem o mezinárodní ochranu, má zájem zůstat v České republice, a tedy i dodržovat právní předpisy. Byl by schopen se hlásit u policie a s ní spolupracovat. Správní orgán je povinen zvažovat efektivitu uložení zvláštního opatření, a své úvahy promítnout do odůvodnění o rozhodnutí, v kontextu situace konkrétního cizince při zohlednění všech skutkových okolností, které v řízení vyšly najevo (pobyťová historie, dřívější porušování právních předpisů, způsob komunikace se správními orgány apod.). Bylo tedy povinností žalovaného vzít v potaz předně jeho osobní poměry, charakter porušení povinností, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR, respektive jiným členským státem EU, a to včetně charakteru porušení těchto povinností. Teprve po zvážení těchto hledisek mohl žalovaný vyloučit aplikaci mírnějších prostředků. Žalobce zdůraznil, že smyslem zavedení institutu zvláštních opatření do zákona o pobytu cizinců, jakož i do zákona o azylu, byla nutnost implementace článku 15 návratové směrnice, k níž byly členské státy povinny přistoupit nejpozději do 24. 10. 2010. Právní předpis členského státu upravující danou problematiku tedy musí být po tomto datu vždy vykládán v souladu se smyslem, cíli a požadavky návratové směrnice.
4. Žalobce dále odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 5 Azs 294/2016-18, v němž soud upozornil na to, že samotný nelegální pobyt na území České republiky nemůže být důvodem pro nemožnost využití zvláštních opatření podle zákona o pobytu cizinců. V žalobě citoval příslušnou pasáž z uvedeného rozhodnutí a uvedl, že stejný závěr je třeba uplatnit i u něho. V jeho případě nelze konstatovat, že by byl osobou, která by zvláštní opatření hodlala či chtěla jakkoliv mařit, a to s ohledem na to, že se na

území České republiky nedopustil žádného trestně právně relevantního jednání, ani území České republiky nehodlal pouze využít jako tranzitní zemi pro cestu do jiného státu.

5. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Předně odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že žalobci bylo dne 30. 10. 2020 vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, které nerespektoval a ve stanovené době z území ČR nevycestoval. Pobýval nelegálně na území ČR bez platného povolení k pobytu a navíc se nachází v evidenci nežádoucích osob do 26. 11. 2022. O udělení mezinárodní ochrany požádal až po zadržení Policií ČR, zajištění za účelem realizace vyhoštění a umístění do ZZC Vyšní Lhoty. V České republice nemá nikde hlášenou adresu pobytu. Z výpovědi žalobce učiněných v rámci správních řízení nevyplynulo přitom naprosto nic, co by mu bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu v ČR před jeho zadržením pro nelegální pobyt v ČR a umístěním do ZZC Vyšní Lhoty, pokud o podání žádosti měl skutečný zájem. Na území ČR pobýval nejméně od ledna 2020. O mezinárodní ochranu v ČR požádal až po svém zadržení a zajištění OPKPE Praha, kdy se hrozba vyhoštění stala reálnou. Tato skutečnost nesvědčí o palčivé potřebě mezinárodní ochrany, naopak to dokazuje účelovost jednání žalobce, který se snaží oddálit, zmařit nebo znemožnit realizaci vyhoštění.
6. Z postupu žalobce je zároveň zřejmé, že by jeho propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, a že nelze v jeho případě rozumně předpokládat, že by náhle své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by mu správní orgán uložil. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí nejen vědomé nerespektování právního řádu ČR i uložených povinností, ale také zcela účelové jednání žalobce, který se o udělení mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění, kdy se jeho vyhoštění stalo reálným. Je tedy zcela zřejmé, že v jeho případě nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné.
7. O žalobě soud v souladu s § 46a odst. 8 věty čtvrté zákona o azylu rozhodl bez jednání, neboť žádný z účastníků řízení nenavrhl nařízení jednání, a ani soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné.
8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Ze správního spisu bylo zjištěno, že rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 1. 5. 2021, č. j. KRPA-108133/13/ČJ-2021-000022-ZZC byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů a umístěn do ZZC Vyšní Lhoty za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění byla skutečnost, že žalobci bylo dne 30. 10. 2020 vydáno rozhodnutí č. j. KRPA-280584-10/ČJ-2020-000022-SV o správním vyhoštění, které nabylo právní moci dne 10. 11. 2020, a to v délce 2 let a současně mu byla stanovena lhůta k vycestování do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Žalobci byl vydán výjezdní příkaz č. X s platností do 25. 11. 2020. Žalobce uvedené rozhodnutí o správním vyhoštění a výjezdní příkaz nerespektoval a z území ČR nevycestoval a od 26. 11. 2020 tak pobýval na území ČR neoprávněně. Do protokolu o vyjádření účastníka řízení žalobce mimo jiné uvedl, že je rozvedený, jeho děti žijí na Ukrajině. Do České republiky přijel naposledy za prací v lednu 2020. V ČR ani EU nemá žádné přímé příbuzné. Nesdílí společnou domácnost s občanem EU. Jeho zdravotní stav je v pořádku.

V České republice ani na Ukrajině nemá žádný majetek. V ČR není nikde hlášen k pobytu. Na Ukrajině mu nic nehrozí, může se vrátit domů.

10. Dne 7. 5. 2021 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany.
11. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
12. Podle ust. 47 odst. 2 téhož zákona, ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.
13. Podle ust. § 47 odst. 1 zákona o azylu zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.
14. Soud zastává názor, že žalovaný se v žalobou napadeném rozhodnutí v dostatečné míře vypořádal s nemožností aplikace zvláštních opatření uvedených v § 47 zákona o azylu. Při posouzení účinnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu nebylo možno v případě žalobce odhlédnout od důvodů vedoucích k jeho zajištění, ani od toho, zda by užitím mírnějších prostředků v podobě těchto zvláštních opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by zajištění jinak směřovalo. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí dostatečně popsal žalobcovu osobní a rodinnou situaci, včetně jeho pobytové historie a charakteru porušených povinností, jak plyne ze strany 1 a 2 napadeného rozhodnutí. Soud sdílí závěr žalovaného, že žalobce nerespektoval právní řád České republiky a i jemu uloženou povinnost z České republiky vycestovat poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění a vydán výjezdní příkaz. I nadále pobýval na území ČR až do doby jeho kontroly dne 30. 4. 2021. Na základě uvedeného tak je možno uzavřít, že v případě žalobce existovaly pochybnosti, zda by využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu bylo účinné. Žalobce o mezinárodní ochranu v ČR požádal až po svém zadržení a zajištění, kdy se hrozba vyhoštění stala reálnou. Také dle názoru soudu podání žádosti o mezinárodní ochranu je jen účelovým krokem. Soud považuje posouzení žalovaným s ohledem na skutkové okolnosti případu za dostatečné a věcně správné. Žalovaný rovněž zcela přiléhavě odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 1 Azs 349/2016-48, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, tzn. V situaci, kdy existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze účelově, není pouze zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně, ale především zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu pro případ, že by se tato rozhodnutí stala vykonatelné v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně. V uvedeném rozhodnutí

Nejvyšší správní soud také uvedl, že při posouzení účinnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo a je proto na místě zohlednit pobytovou historii žadatele o mezinárodní ochranu, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění. Soud souhlasí s názorem žalovaného, že propuštěním žalobce ze zajištění v případě aplikace zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu není předpoklad, že by spolupracoval se správním orgánem a že by tak zvláštní opatření plnilo svůj účel, a že propuštěním žalobce ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení. Mírnější opatření dle § 47 zákona o azylu proto i dle názoru soudu nelze v případě žalobce použít a jeho zajištění bylo zcela po právu. Závěry žalovaného nejsou ani v rozporu s článkem 15 preambule Směrnice č. 2013/33, EU. Žalovaný vzal v potaz veškeré individuální okolnosti žalobcova případu.

15. Krajský soud uzavírá, že z odůvodnění žalovaného je zřejmé, z jakých důvodů dospěl v napadeném rozhodnutí k závěru, že uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu by nebylo účinné, jak výše citováno a rozhodnutí je přezkoumatelné a zákonné.
16. Soud neshledal žalobou důvodnou, a proto ji v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalovanému prokazatelně žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 1. 7. 2021

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně